

Vejforum 2021 – Indlæg
Tema: Udbud, anlæg og drift
Emne: Risk management i anlægsprojekter

Titel: Værdiskabende risikostyring på den nemme måde

Undertitel: Scalerbare modeller for risikoscreening og risikostyring i enkle regneark

Formål

I 2010 udsendte Transportministeriets Departement det første notat om "Ny anlægsbudgettering på Transportministeriets område, herunder om økonomistyringsmodel og risikohåndtering for anlægsprojekter", hvor anlægsoverslag kobles sammen med et krav om risikostyring. Notatet er efterfølgende blevet opdateret.

Mange bygherrer anvender risikostyring som et væsentligt element i projektering, anlæg og drift. Og det er med god grund. Mange problemer kan nemlig løses eller reduceres ved rettidig håndtering, og det giver værdi ud fra devisen: "Hvad der er sparet er tjent".

Formålet med indlægget er at vise konkrete eksempler på enkle modeller for risikohåndtering, hvor der anvendes regneark til håndteringen. Der vil blive vist eksempler på risikohåndtering inden for projektering, anlæg og drift, både små og store projekter, enkle og komplicerede projekter, og modeller for flere forskellige risikoområder nemlig økonomi, tid, kvalitet, interessentinddragelse og omdømme.

Fremgangsmåde

Der findes både databaserede modeller og regnearksmodeller. Nedenfor er beskrevet konkrete modeller, baseret på Excel regneark.

Udgangspunktet er altid en screening og en identificering af projekt risici, enten ud fra generelle erfaringer, eller set i forhold til et konkret projekt. Projektrisici identificeres typisk ved en risikoworkshop, hvor relevante interessenter mødes og drøfter mulige risici og metoder til at reducere risici.

Ved simpel risikoscreening anvendes en 3 x 3 risikomatrix, hvor hver enkelt risiko vurderes i forhold til en forventet sandsynlighed S på en skala 1-3, og en forventet, relativ konsekvens K ved indtræf, ligeledes på en skala 1-3. Den resulterende risikograd $RG = S \times K$ er et udtryk for risikoens alvorlighed i et spænd på 1-9. Alle risici noteres i et risikoregister i Excel regneark, som kan benyttes som grundlag for optimeringer i projektet.

Ved risikostyring anvendes en 5 x 5 matrix, hvor hver enkelt risiko vurderes i forhold til en forventet sandsynlighed S på en skala 1-5, og en forventet, absolut konsekvens K ved indtræf, der indplaceres i intervaller på en skala 1-5. Den resulterende risikograd $RG = S \times K$ er et udtryk for risikoens alvorlighed i et spænd på 1-25.

Alle risici noteres i et risikoregister i Excel regneark, som suppleres med uddybende kommentarer, forslag til risikoreducerende handlinger, tidsfrister for iværksættelse af handlinger og en ansvarlig person for, at handlingerne sker. For økonomiske risici sammenholdes projektets samlede risikosum med projektets samlede værdi og kan benyttes til optimeringer i projektet.

Opdateringer af risikoregistre udføres ved faseskift, eller ved månedsskift, hvis der er behov for løbende opdatering.

Vigtigste resultat

Det vigtigste resultat er, at der er udarbejdet scalerbare modeller for risikoscreening og risikostyring i enkle regneark, og at disse er nemme at anvende og opdatere. Modellerne kan bruges for alle typer projekter og opgaver, og i alle faser. Selve processen omkring risikoscreening og risikostyring udgør vigtige elementer i optimering og værdiskabelsen.

Indlægsholder(e):
Erling Kristiansen, MOE A/S